

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 499/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Beňová, s. r. o., Blumentálska 8, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Martina Beňová, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 452/2016 a jeho rozsudkom z 28. marca 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 452/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 28. marca 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že týždenník PLUS 7 DNÍ uverejnil 7. februára 2013 fotografie sťažovateľa a taktiež špecifikovaný článok, v ktorom mal byť *„obvinený v súvislosti s jeho zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, a to z podvodného konania, nakoľko údajne nespĺňal kritériá pre evidenciu uchádzačov o zamestnanie, ktorí sa nachádzajú v hmotnej núdzi a do samotnej evidencie bol zaradený v rozpore so zákonom“*.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa cítil dotknutý uvedeným článkom, podal Okresnému súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) 28. októbra 2014 žalobu, ktorou sa domáhal ochrany osobnosti a finančného zadosťučinenia za zásah do jeho osobnostných práv.

Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 40 C 178/2014-271 z 12. septembra 2016 tak, že žalobe čiastočne vyhovel a žalovaného zaviazal, aby sa sťažovateľovi písomne ospravedlnil, aby sa zdržal ďalších zásahov do osobnostných práv sťažovateľa prostredníctvom špecifikovaného článku, ktorý bol uverejnený na internetovej stránke žalovaného a aby zaplatil sťažovateľovi sumu 2 000 € ako náhradu nemajetkovej ujmy. Vo zvyšnej časti okresný súd žalobu zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, *„v ktorom namieta, že súd z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v dôsledku čoho rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ jednak namieta nedostatočne priznanú (i) morálnu satisfakciu (ii) materiálnu satisfakciu ako aj nesprávne vyhodnotenie zásahu do osobnosti sťažovateľa zverejnenými fotografiami v predmetnom článku.*

... aj nedostatočné odôvodnenie priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže okresný súd síce v bode 61 rozsudku uviedol, na aké skutočnosti pri jej určení prihliadol, avšak z odôvodnenia jej peňažne vyčíslenej výšky v bode 62 rozsudku nevyplýva, akými myšlienkovými postupmi a akými argumentmi sa súd pri jej konkrétnom číselnom vyjadrení riadil.“.

Krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom z 28. marca 2017 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ poukazuje na to, že krajský súd sa stotožnil s právnymi závermi okresného súdu, na ktoré v napadnutom rozsudku odkázal. Napriek tomu bol povinný svoje rozhodnutie riadne odôvodniť predovšetkým z toho pohľadu, že sa mal vysporiadať s odvolacími námietkami sťažovateľa. Podľa sťažovateľa krajský súd v napadnutom rozsudku týmto spôsobom nepostupoval. V tejto súvislosti poukazuje na § 387 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, na judikatúru ústavného súdu, Európskeho súdu pre ľudské práva a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Z uvedených hľadísk mal krajský súd špecificky reagovať na „*dostatočnosť odôvodnenia číselného vyjadrenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy a primeranosť výšky priznanej nemajetkovej ujmy*“ a taktiež na otázku „*dostatočnosti priznanej morálnej satisfakcie*“.

Vo vzťahu k prvej odvolacej námietke sťažovateľ namieta, že «*z odôvodnenia jej peňažne vyčíslenej výšky v bode 62 rozsudku nevyplýva, akými myšlienkovými postupmi a akými argumentmi sa súd pri jej konkrétnom číselnom vyjadrení riadil a prečo sa rozhodol aj rozdeliť „ocenenie“ tak, ako to v rozsudku odôvodnil.*».

Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy bola podľa sťažovateľa neprimeraná aj vzhľadom na

- náklad týždenníka PLUS 7 DNÍ a aj počet jeho čitateľov;

- príjem, ktorý tento týždenník získava z uverejnenej inzercie v tlačennom vydaní, ktorý je vyšší ako priznaná náhrada nemajetkovej ujmy;
- uverejnenie článku na webovom sídle žalovaného, na ktorom žalovaný naďalej profitoval vzhľadom na zverejnenú platenú inzerciu;
- na to, že žalovaný bol viackrát žalovaný v sporoch o ochranu osobnosti.

Sťažovateľ sa domnieva, že uvedené dve skutočnosti boli podstatné a právne významné, preto bol krajský súd povinný sa s nimi špecificky vysporiadať a na túto odvoláciu argumentáciu reagovať.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že proti špecifikovanej časti napadnutého rozsudku krajského súdu podal dovolanie zo 17. júla 2017, „*v ktorom namietol, že Krajský súd v Bratislave nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (sťažovateľovi), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 bod f) CSP.*

Sťažovateľ k podanému dovolaniu založenému na nedostatočnom odôvodnení súdneho rozhodnutia uvádza, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je v otázke prípustnosti dovolania z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia jednotná, a teda tu nie je isté, ako Najvyšší súd predmetné dovolanie posúdi...“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutom konaní a napadnutým rozsudkom, napadnutý rozsudok krajského súdu – v časti zamietnutia zvyšku žaloby – zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľa v rámci jej predbežného prerokovania vychádzal z tvrdenia sťažovateľa v sťažnosti, ktorú podal prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, že podal dovolanie smerujúce proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne

úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Ústavný súd odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd pripomína, že aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre opakovane podčiarkuje (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania

dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť ako oneskorene podanú (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. augusta 2017